Regd No. M. 3289

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

సంపుటము ౧౨ | హైదరాబాదు - దక్కన్ ౨౭ మెహరు ౧౩౪౬ ఫ. శా. శ. ౧౮౪౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర శ్రావణ బ ౧౩ గురువారము | సంచిక 33

గోలకొండ పత్రిక

సంవత్సరమునకు ౬-౦౦
అరుమానములకు ౩-౦-౦
విడిపత్రిక ౦ ౧-౦

విదేశములకు

సంవత్సరమునకు ౧౩ షిల్లింగులు
ఆరుమానములకు ౯ ,,

మరా — అరుమానముల తక్కువ తాలవు చందాకు పత్రిక పంపబడదు.

గమనిక

ఈక్రిందిస్థలములలో గోలకొండ పత్రిక విడిప్రతులు విక్రయించబడును

హైద్రాబాదు
1 ఆంధ్రబుక్ డిపో, సుల్తాన్ బజారు
2 ఆంధ్రక్రిస్టియన్ ,,
3. భారతపత్రభాండార్ ,,
4. గణపతిభవన్
అబిడ్స్‌రోడ్డు

సికింద్రాబాదు
౧ సర్కిలు న్యూస్, యేజంటు 108 జేమ్సుస్ట్రీటు
శ్రీరామా బుక్ డిపో
మార్కెట్‌స్ట్రీట్
——— రీపువీజంటు

అంతర్జాతి రాజకీయ విశేషాలు

చైనా జపాను సంగ్రామము

స్పెయిను విప్లవ పరిణామము

(ఒక ప్రఖ్యాత పత్రికా విలేఖరి)

నేను ప్రపంచ మల్లయుద్ధములకు గరిష్ఠగుణమున్నటి ఏభయంకరమగు గైరాన్నను, యీ రాష్ట్రమును గాంచిన అనుటి పక్షికిలు పక్షిమగు గాలేదని తోచును యూరోపీ పాత్రాజ్యమునే గైరాను పక్షిమ దేశములకే తీరిచుచుండు తుదకాలమున్న కృష్ణి మరిచ్చినదు భయంకర దృశ్యములు కన్నుల నలమిగొనుచున్నవి

రాజ్యాక్రమణ పిపాస

చైనా ప్రాంతీయుల ఇత్రమించుట తమ విధియని భావించు జపాను చైనావారిలో పోరాడుచు జపాన యుద్ధపు గైరాను పొంగు టోకియో, కాకినాడార్లు, రాయిటరు సర్వీస్ వార్తా పత్రికలందరు వార్తలు జపానవారి చుండగనుల వారిచుట్టుపై కిరణ రంగమునందు పోరుటయేగాక చైనావారి జాతీయ విశ్వాసం మొనర్చుట, దనిని ప్రయోగము తేకి జపాన ప్రాంతములగైరాను తీసుకొనుగాను మనందోక పుట్టము,

రాజ్యాక్రమణ పిపాసయేని యుద్ధమునకు కారణమని తెలియవచ్చుటయే గాక ఇతర ప్రభుత్వములతో అందు ముఖ్యముగా రష్యాతో చైనావారు యుద్ధంబడితిలు గాలిదుమారమగుట జపానవక్షమలేదు పక్ష ప్రభుత్వముల కన్న చైనాప్రజలను సంతోషించుభారము తమదైయు స్వతంత్రపానువారి పక్షాలు!

స్పెయిన్ విప్లవము

ఒకవైపు జపాను చైనాతో పోరాడుచుండ స్పెయినునందు విప్లవకారుల జాయకపడగ జనరల్ ఫ్రాంకో ప్రభుత్వపైన్యముల నోడించుటయేగాక కెరిండియా యాన్నను ముఖ్యపాంతములను వశపరచుకొనెను ఇటలీ నియంతయగు ముసోలినీకన్నుమాను గాలించుకొనుట ఇటలీకి బార్సలోనా నగరమును విజయమునగ్రహించుటయు తుదకు ఆయనకు విజయమునగ్రహించుటయు

అబిసీనియా

జపానువారికి తోడుపోయిన ఇటలీనియం తరువాత సహాయిని అబిసీనియా ప్రాంతము జాత్రమించుటకాను ఆబిసీనియా చక్రవర్తియగు హైలిసెలాసి రాజ్యమును విడి ఇంగ్లాండునందు తేలా యనలేనిపోవు

ఆక్రమించబడిన అబిసీనియాయందు నూతన ప్రభుత్వము ప్రజాక్షేమము జారయత, ప్రాచీన హింసించుట-క్రీస్తుమతమునుబట్టి-ఇవన్నీ కొట్టివేయుటయందు నిమగ్నమైయున్నది

లీగుఆఫ్ నేషన్సులో ఆబిసీనియా రాజభాగిని పట్టుమను అడిస్ అబాబాపందు ఇటలీ భూపాలకు రాజ్యపట్టాభిషేకము జరుగుటకు ఇది ఎంపైర్ ఎడ్ విజిట్సరావార్త

అండమాను దీవులు

అండమాను దీవులందు గొప్ప కారాగార మొకటు హిందూదేశమునుండలి విప్లవకారులను, తీవ్రతేజములను గాలించెడి దొంగలను ఈ దీవులందుంచుదు,

భారతదేశమునందలి ఆరు రాజభాగములందు అనగా బ్రహ్మ, మద్రాసు మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అన్నట్లొప్పుకుంటు రాజకీయ నిర్బంధితులను కారాగారమునుకు జేయుటలో అదమాను కారాగారమం దున్నవారు తీరుకు మొదటిదిగ ఈ విషయము "గోలకొండ పత్రిక" పాఠకులకు విదితము సుమారొక మాసానంతరము మహాత్మాగాంధి జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ మున్నగు దేశీయ నాయకుల ప్రార్థన పై తత్ఘోర నిరశనప్రకటన మానివేయబడెను

అయినను ఈ కారాగారమందు నిరసించు చున్నవారల విముక్తి త్వరలో జరుగునో లేదో చూడవలసియున్నది విముక్తి వచ్చుకకను కారనిమిత్తమున నిర్బంధితులు యేమిచేయుచుందురో అదియు ఆలోచనలకలదు

రాలోపు విషయములు

ఇకముందు "గోలకొండ పత్రిక" లో తరచుగా "అంతర్జాతీయ విశేషాలు"అను ప్రతిటిపి పత్రికౌచిత్యాలకు సమకట్టబడుచుండగ పాఠకులారా మనకు ధూపారోపమరుగు జరుగు ముఖ్య సర్వస్వము గా నిలిచియుండు చుండును రాలోపు సంచికయందు ప్రాచీన జర్మన్ ప్రభుత్వమును ఫ్రెంచి, అబిసీనియాలందలి దురంతములను విపులముగా వివరించుచుండు

న్యాయమూర్తులగు శ్రీరామచంద్రనాయకుగారు

ఎం ఏ, బ్యారిస్టరు

సంక్షిప్త జీవిత వివరములు

ప్రజా శ్రేయోభిలాషులని ప్రఖ్యాతిగాంచిన కైలాంప్రభువుగారు ఘర్మాత్మద్వారా శ్రీరామచంద్రనాయకు ఎం, ఏ, బ్యారిస్టరుగారిని యిటి న్యాయస్థానమందు న్యాయమూర్తులుగా నియమించుట సంతోషదాయకము ఉన్నత న్యాయస్థానాన స్థానమునుం దీరక గౌరవము గడించిన ఆర్యవ్యాయ పాటులలో నిరుపమాన రెండవవారిగ యుండుదురు

మనలాంటి జనరమాలు జిల్లాలోని నవపర్తి సంస్థానము పీఠ కమ్మస్థానము నిర్మాత్రులు చాల కాలమునుండి కౌనుస్థానమందు కివారాలు గానుండి సంస్థానాధ్యక్షులు మైలి, అబిసీనియాలందలి దురంతములను విపులముగా వివరించుచుండు

బాల్యము, విద్యాభ్యాసము

వీరు శ్రీ శ. ౧౮౯౦ సంగి న నవపర్తి సంస్థానమందు జన్మించిరి రాజకీయకారిత వీరి బాల్యదశను అటపాటలందు వ్యర్థపరచకొంటకర కాంగ్రెసు ఇంగ్లీషు ఉద్యోగపు అచ్చుటకే యత్నించిరి బాల్యమునుండి వీరియందే దృఢత విద్యాభ్యాసమక్తిని గాంచి వీరి తండ్రిగారు వీరిని హైదరాబాదులోను చాదర్ఘాటు హైస్కూలులందును చేర్చి మెట్రికులేషన్ పరీక్షలకు రము వీరు, ఆశాలములో నగరమందు మహారాష్ట్రప్రభావము ప్రబలతమై యుండినందున ఉన్నతవిద్యాభ్యాసమునకు పూనాసగరమున కేగి అచ్చట కొంతకాలము న్యూ ఇంగ్లీషు హైస్కూలందు చదువుకొనిచివరకు దక్కన్ కాలేజీలో ప్రవేశించి వీరియందు జాతీయతకే కృషిగాంచుచున్న విద్యాభక్తులవ వీరిస్థానాంతరకే గి యెడిలా విశ్వ విద్యాలయమందు పట్టభద్రులై ఎం ఏ, పట్టబుగాంచిరి అటుతర్వాత వీరు లిగర్ యిగ్‌మండి ఈగాని పరీక్షాత్తు పట్టమొందగి కొకపరీక్షకాలము బొంబాయినగరమందును న్యాయవాది వృత్తి ప్రారంభించినను మనస్కరించి స్వస్థానమగు హైద్రాబాదు నగరమునకేగింది ప్రాక్టీసుప్రారంభించి

ప్రజా సేవాభిలాష

కొన్నియుండి వీరియందు ప్రదర్శితమగుచున్న స్వార్థపూరితమగు పక్షపాతక్షేత్రగాంచి వీరిన్నపేక్షతోగాక ఉపాధ్యాయులు సహేతుకమన్నెడి కొందరుండిరి పుణ్యప్రభుత్వంగనే పరిపాలించు చుండుదనటంలు వీరి యమాత్య గుణము లు వీరు మందిగ గొప్పస్థితులుగా పరిగణింపబడుచున్నవి వీరదనరము మందేగ వీరి న్యాయవాదివృత్తియవలంబించినను వీరి హృదయము నందు కాలిడుచుండిన ప్రజా సేవాభిలాషక్రియా గాంచుట కన్నుళ్ళుచుండెడు గొప్ప శేమవాపీయిని మరగుమగ్గ ౧౯౩౪ నవ మార్చిమాసమున నగరమునందు సమాజేశ పరిషదిన సమాన్యాసక పళలుంచు వీరి గళము రలిన హృదయ్యేగన కర్తృత్వశక్తి మహామంత్రిగా అనుట నిశ్చయము

వీరిక్రమముగా వృద్ధియందు ప్రాముఖ్యత గడించుచున్నందున, యారేసుఅరేశి, వృద్ధియందే లీనులగాగ ప్రజాహితకార్యములం దున్నామముతో కృషిసలుపుచుండిరనుటకు "అనేక ప్రదర్శనాలలో" "ఆహ్వానాలయము" అను వీరు పలిపిన కేకీప్రజల నిదర్శనములు క్రీడ్రి ద్యాభ్యాసికి స్థాపింపబడిన కాలేజి ఉన్నత పాఠశాల సంస్థానములలో పేరొకరు

సంస్కారప్రియత్వము

పరిపాలనందు ప్రజలియన్నవి మూఢాచారములు, అవర్ణతాంప్రదాయములు సంగ్రహింపక ఒడంగకపక్షక హిందూసంఘమను వృద్ధిలోపలిన లేదని వీరి దృఢభక్తిప్రాయము హిందువులలో ధ్యేయదయమునకు పరిపాలనాంతర్గత మత్స్యపరమ నియమ, హిందూదేవస్థిత్యమునకు బ్రాహ్మణులే మఖ్యులనియు, వారు తమదిద్యుత్కర్షధర్మమునుగ్రహించవలసినే యీ ఘోరవిపత్తు పరిపాలించవలసియు, వారిచారిలు సిద్ధాంతము కర్మయోగమును క్షీణింప జేయుటయేనని యు అదియే కూడ్రాజ్యమగుచుండు, ౧౯౨౩ పంగి న పరిపాలనా సంస్కార మహాసభ ఆధ్యక్ష పరిపాలకులుగా నడగోళ్ళింపిన రకాన్యములు వీరి సంస్కారాత్మిమ నమను జేకోళ్ల జాటుచున్నది

విద్యాసేవ

ఇస్త్రీయల విద్యాభివృద్ధి ప్రభుత్వమే వారు సుమారు కోటిరూప్యములు వ్రచ్చిన్నగుట కెట్టిం మనుచున్నవి తగినిధిగా ఫలకంగ కాలేదుగుట మేగాక విద్యాధికారులుగాను ప్రజలకెట్టిస్వాతంత్రము లేదను రహస్యమెరిగి వీరు సమాజ మార్గము సంగి అవకాశ ప్రజాపక్షవిద్యా మహా నిధియందు రేయింబవలు కృషిసలిపిరి

రాజకీయచతురత

ప్రజలయందు రాజకీయ జాగ్రహప్రజ్ఞ కలిగించి ప్రభుత్వసమక్షమ ప్రజలకోరికలు నిలిపిచుటకు నగరమునందు స్థాపించిన హైద్రాబాదు రాజ్యాన్ప సంస్థాపక సంఘమునకు నగరమునందు ప్రధమరాజకీయ మహాకార్యదర్శి సమాజేశ పదవి నిర్వహించి ప్రభుత్వమువా రేమమని ప్రతిపాదించుటకు నిరాకరించినందున బారుగు ప్రాంతమందలి ఆరోలాలోపిరి యాధ్యక్షత క్రింద సమాజేశమయ్యెను అనాటి వారి అధ్యక్షతా పత్రాయమను బాధించిరి రాజకీయ నీతిని, చతురతను విశదపరచుచున్నది

మహారాష్ట్ర, కర్నాటక, మహాపథిక యందే గాక ఆంధ్రమహాపథులయందు సమన్వయించుచు కమ ఆంధ్రభాషాభిమానము విశదపరచిరి

ఇది అని అనగా ఆంధ్రమహారాష్ట్ర కర్నాటకా ప్రాంతీయులవారికి ప్రత్యేకించి సేవ నలిపిన దేశసేవాపక్షము, హైద్రాబాదు రాష్ట్రమునను, వారి కొరకుమనకు సర్వ సంరక్షకులుగా పాటుబడిన దేశాభిమాని

దానధర్మములు

ప్రజాహిత కార్యములకు జాతిభర్తృములు కేటిన ఉదారులు ఇటీవలనే వీరు రు 3000 లు తమమంత్రిచేత— శ్రీ శ శేషాద్రినాయకు (శేషాద్రిరావు) కట్టించుటకు దొంగ్లేష్టు యింగ్లాండులోను పాకయంజీవారికిచ్చి యున్నారు వీరి దానధర్మములు పొందని సంస్థలు యీరాష్ట్రమున లేదనిచెప్పవచ్చును

వీరిలో గొప్పయుద్యోగములందారకు మొదలు వారిచేసున్నహిందువులకికి చాలా ఉత్సాహకరము

తెలంగానా

కొన్ని అనివార్య కారణముల వలన అనుకోనినటులు 2 సెప్టెంబరు ౧౯32 తేదిన పత్రిక ప్రకటిపబడలేదు ప్రకటనతేది ముందు తెలుపబడుచున్నది పత్రికా సంపాదకులు దెలుపుచున్నారు.

పురపాలక సంఘము యొన్నికలు

రాలోపు శనివారము ౨౯ మెహరు రోజు ౩ జరుగబోవు యొన్నికలకు పోటీ పడబడుచున్న అభ్యర్థులు

మ మీరాజుద్దీన్	అవ్వల్ అబదర్
మహమ్మదలీ	
మీరు అహమదలీఖాన్	
గణపతిరావు	మధ్యం ,,
మధ్యమ అహమదు మొయిద్దీన్	మధ్యం ,,
మధ్యమ మహమ్మదు అహమదు	
మ మీర్ అలంఖాన్	చతుర్థం ,,
నరాం మ ఖాన్	అవ్వల్ తేరూ
అక్కన్నరావు	
అమీనపయ్య	
నంద్రీరావు హబ్బాల్కర్	మధ్యం ,,
మి రాంకిషన్‌రావు	
ప్రెంజ	మధ్యం ,,
నరాం ముస్తఫా	
శేషరావు	మధ్యమ అలీక్
పాండురంగ కోపి	
శ్రీధర వాసుదేవాయణ	మధ్యమ శే
మహంతదాసు	
కాశీం బారాయణదాసు	మధ్యమ తీం
కృష్ణస్వామి మదిరాజు	
మ జమాల్దార్	మధ్యమ బాల్
రఫీయుద్దీన్	
శ్రీధరరావు	మధ్యమ హి
మ అమీనుల్లా	
మ అబ్దుర్రహీమ్ ఖాన్	మధ్యమ బాల్

పోలింగు స్టేషనులు

అవ్వల్ అందమూరాజు	మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు
దుర్యం ,,	మహారాజా బహద్దుర్ శేర్జంగ్
మధ్యం ,,	దాన మార్కెట్
చతుర్థం ,,	నిర్వహణము కాలేదు
అవ్వల్ తేరూ	అయిదూరా పాఠశాల
దుర్యం ,,	పూలబాగు లాల్‌బాగ్
మధ్యం ,,	నందమాలాల కారాదరి
మధ్యమ అలీక్	కమర్తి రాజగారి బంగ్లా
,, శే	సర్కిల్ కార్యాలయము
,, తీం	గోషామహాలు పాఠశాల
,, బాల్	జాఫరాబాద
,, హి	యిద్దమధ్యకాలిడీల్ పాఠశాల
,, బాల్	బాగేలం

సమయము

ఉదయము ౧ నుండి ౧-౨ వరకు, మధ్యాహ్నము ౧౪ నుండి ౫ గంటలవరకు పోటీలు జరిపబడగలవు కావున పోటీదారులు పాల్గొనగలరు

సెలవు దినము

౧౨వరకు ఫసలి మెహరు ౨౯ శనివారము వారు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగునే గాన ఆరోజు హైద్రాబాదు నగర ప్రభుత్వ కార్యాలయములకు, పాఠశాలలకు సెలవుదినము ఇవ్వబడు అక్షాంశపడెను

సవాబు బహాదుర్

సవాబు బహాదుర్ ఖాన్‌బహద్దుర్ గారు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము పిఎంచి కట్టడము లోనున్న ఆర్టుకాలేజీ, కాలేజీ ఆఫ్ సైన్సు గ్రౌండ్ ఫ్లోర్‌లోని కొనబడినగా ఆకించిని నిందోత్సాహ చేయబడెను

శ్రీ రామచంద్ర నాయకు గారు

సవాబు మిర్జాయార్‌జంగ్ బహద్దర్ గారు న్యాయాళ పంథిపదవిని స్వీకరించినందున శ్రీ ఆంధ్రస్థానమున శ్రీయుత రామచంద్ర నాయక ఎం ఏ, బార్-అట-లా గారిని నియమించుటకు ప్రభుత్వ వారు అర్హులు

ముల్కీ భాష

ఉన్నత న్యాయస్థానమువారి తీర్పు

ఉన్నత న్యాయస్థానమునందు గా-3-౧౯౩౧ ఫసలి 8/కర్నూలు ముల్కీ భాషల గురించి వెలువడిన గట్టిగ అనుట అయుగట్టు ఉన్నత న్యాయస్థానమువారికి తెలియవచ్చుటచే ఈ గట్టిదనమునకై న్యాయాధికారులు తీర్పు తీసికొనుటకు పొచ్చరించిరి

న్యాయస్థానముల వేళలు

న్యాయశాఖ ఇస్తున్నింగు అధికారుగాను ఉన్నత న్యాయస్థానమువారికి క్రింది న్యాయాధికారులు గురించిన తెలియజేసిరి ఉన్నత న్యాయస్థానమునందు తమవిధిన విధమున ఉన్నతన్యాయ ప్రకటించిరి—"క్రింది న్యాయస్థానము వేళలు ఉదయ పై పొద్దు గా అనుట ఇదివరలో ఎక్కువ న్యాయములు పొచ్చరించినను గమనించుటలేదు కొట్టి, ఇకముందట వాటిపరిశీలనలో నమ్మకము, పొద్దుటే ప్రత్యేక ప్రకటనలో న్యాయాధికారులు న్యాయాధికారులు కమ రాజకీయాలకే పుచకప్రాధాన్యతలు మందవలెను ఇదివరకు కార్యాలయ వేళ అనగా కనిపించు మాట ధర్మాన్న పొరపాటే న్యాయాధికారి వారు కనిపించ నర్వ పైనాయకి యుండును

పెద్దన్నయ్యకు ౩౦౦ జీతము

ఇటీవల హైద్రాబాదు విద్యాశాఖ తిరిగి తమ స్వస్థానమునకు వేంచేసిన మౌలానా పాలకాలిగారి కొరకు రు-౩౦౦ లు కేటాయించి అనుమతి యిచ్చుచుండుటకు ప్రభుత్వమామోదము అంగీకరించింది,

నిజాంగారి జన్మదినోత్సవ విరుదములు

నవాబు మల్లాయిబ్రహీం బహద్దుర్‌గారి మహారాజులు, ఆలంగీర్ నవాబు అష్టమ కొలాగారి మనుమడునవగన నవాబు సైన్యాధ్యక్షుడు బహద్దుర్‌గారి కిరువురు మహామహులు మహామహులకాగా గారి మహామహుడ్‌ఖాన్ బహద్దర్ అర్జాబెద్దీన్ (బాగీర్ దారు) గారికి అర్జాఖాన్ బహద్దుర్ రాజ్యాంగవిధేయుడు కార్యదర్శులగు మిర్జాఅలీ యార్‌ఖాన్ గారికి అలీ యార్‌ఖాన్ బహద్దుర్ ఇదివరకు కాలేజు హుమాయున్ కార్యదర్శియగు సయ్యద్ మహమ్మదు సుహేదిగారికి మౌలానా నవాజ్ ఖాన్ బహద్దుర్ పర్వేజ్‌ఖాన్ అలీఖాన్ గారికి యాకూబ్‌ఖాన్ బహద్దుర్ అను పిదవబడు సి ప్రకటింపబడిన

గోలకొండ కవులసంచిక

పటములు ౩౦ పుట ౬ రంగు

కవులు ౩౫

అతిసుందరము	ఆనంద కరము
చందాదారులకు	౧౮-౦
ఇతరులకు	౨౦౦
తపాలఖర్చులు	౦-౧౧౦

తొరపుస్థలములు

గోలకొండపత్రిక

హైద్రాబాదు

మహాపాటి వేంకటరమణాచార్యులుగారు మా నుమ కొండ

గోలకొండ పత్రిక

నైజాం జన్మదినోత్సవ సంచిక 7-9-37

* యల్లాప్రగడ
* రాయప్రోలు
* మల్లంపల్లి
* గుడిపాటి
* సురవరం
* పసుపాముల
* బాపిరాజు
* మాడపాటి
* కరుగంటి
* ఆదిరాజు
* అంబటిపూడి

మొదలగు సుప్రసిద్ధ సారస్వతుల ప్రత్యేక రచనలతో వెలువడుతున్నది మీరాయెంజంట్లకు ముందుగా బాలీలకై తెలుపుకోవడం మంచిది

సారస్వతగుచ్ఛము

కృషీవలుని మేలుకొలుపు

కొమరగిరి నారాయణరావు

(ఆంధ్ర వాఙ్మయ సేవామితి)

ప్రొద్దు చుక్క-దయింతనే (ప్రొద్దులేను
వర్షపేయక నీవిట్లు కాయ్యువైన
నిద్దునను దేలుచుచుటిని కద్దిలేక
ఎద్దులను గట్టుకో కెమ్ము పెద్దకాపు.

●

కొంలక జామున మిగుల మంగళమువను
తూయుచున్నది కోణ్జు మక్కు-టంబు
తెలిని గానిపోక మా యా తలలయందు నను
మెలకగను గొను మదీ దున్నపలయు నీవు.

●

కంఠలంబుల పలికి నిశ్చలత మధుర
గాన నిదరమల వెలయగా కొనక్కు
విహగములు గూడ జనికిలి విరతిగాను
పలుకుచున్నది లేకెమ్ము పొలముఁ జేర.

●

మంద మందస్మితానంద మయముగైన
మందలంబులు నడుండే సమంద సుమగ
మలయు మారుత వీచికా కదిలు దనియు
లేయు పరమానందప్రవాహాలు లెమ్ము.

●

పెట్టు పెట్టుకి దిరిగి కాపాటలోన
జిమ్మ లేవుటలను గూర్చు పిట్టయయ్యు
పట్టుకలతోడ నున్నది గట్టుకోరి
లేక నిసాటి కట్టిరుచు బోలికెమ్ము

●

పొన్నప సంభ్రమ విశ్వ నిస్పాన్వితులను
భూమి కోరక్షణ కుదియు ప్రభాకమనను
గాధ నిద్రనుపిడి గంగాప్రవంతి
లేక సుశ్నాను లేకెమ్ము పెద్దకాపు.

●

మేలు కొమ్మిండుగ నిదుర పి మేలిమునను
వెలఁబొలియొక్కసారి నిశ్చ మేలుదేలుమనక
ఉదయిసి ప్రభాకలిత సర్వాంగి గూడ
తలుకుచున్నది కిరణ సంతేమలుకు.

●

అప్పు నీకప్పు మాన్నిత్తా మిన్నలయ్యు
కాన్నో తీవాలు నిశ్రాంధ్ర శ్రేణములను
వెంటి మేల్గాంచి కర్మక్ష కరణీయమ్మనై
లెమ్ము లే లెమ్ము పేక పొలమ్ముజేర.

●

భాత్యహాన్నిశ సుమిభావ వ్యభిశరణ
వ్యవహారములను మహా హారమిదును
విశ్వ విశ్వంభరా విద్యాప్రకంపిన్నుంద
చిశార్థ జీవితా శ్రేయమునీవు.
ధరను పొలకర్మ పుత్రపాలకోదయా
చార భూమిమను నిధానమీవు
వసుధ కర్తగ సంఘ కర్తవ న్యాపార
కర్తలను మూల కర్తనీవు.

●

మలియు సకల సంస్కృత చరాచరములకును
నిత్య మైత్రి కాకోర నిరుత నీవు
సకల ధర్మ ప్రజాతత్వ శాంత మూర్తి
నీవ నిశ్చిష్ట జీవ కృషీవలుండవు.

"అయోమయము"

(డా. ఆరామదాచార్య)

ఏ ప్రజేశాన పట్టాలో? ఏ ప్రజేశ
యుత పెరిగినారో? ఎవ్వరూ ఉనికిపట్టో?
తెలియరాదు! స్పష్టముగను తేటబడదు!

●

ఎన్ని రేళలు తిరిగినారో? ఇప్పు డేప
కేశ పెళ్ళాలా? కర్మయ లేశ మయిన!
తెలియరాదు స్పష్టముగను తేటబడదు!

●

కలను చేపట్టి ఎన్నెన్ని (గంథ రత్న
మలను వ్రాయగలా? కర్తి వేయాను కడక
రంగమున కుకొనలా? యీ రంగభూమి
పెన్ను గాటకంబులు వటలంచకలెకా?
తెలియరాదు స్పష్టముగను తేటబడదు!

●

మనుష్య- మూనుకో జీవితమ్ము మక్తి కొంద
కలెకా? కింగా పీయుపెక్కి- భారమైన
రాజ్య మేలకలెకా? గొప్ప రాజకీకి
తెలియరాదు స్పష్టముగను తేటబడదు.

భారతి!

(సత్య దుర్గేశ్వర కవులు)

శతాక్షభాషలు

ఎన్నడు పుట్టితో స్వర్గవా
సెంపుట కట్టితో కట్టలేదా భా
గ్యోన్నతి పెన్నుడైన నినియంబేకా
లేదా బిక్ష స్వరాంబుజా
భ్యున్నత శిఖరాలి నీ ముఖయమందిరిగా
లేదా ఎదుంగ నింకనుప్
మున్నది నా బతికేధన
మూర్ధతయా మఱియేమొ భారతీ!

జరిగినదానికేమి ఇక స్వా
ర్థికగనేకాను దెందుపన్నదో
చుచుకను గాంచినాని కొను
చొప్పు మరమ్మతులనున్నయం చిరా
చిరి జరిపించి యాధునిక
ఫక్కి- యనంతరగం బాపరిలో
కరిగి సుభాషణంబన దే
యారయు మూర్ఖుపు మమ్మ భారతీ!

అప్పుడే ఎందు కిదిమరత యంగు నలప
కలను సీమబుంధనులు బాయువులను కరగి
పిరిచుసురిగి పిక్కట్టు బాలిపోవు
అంచితంబుగ నైన మేలెందుగాదు.

పరిమే కాని కిరుబ్బరంబిత్రమ కా
పంబైన దొమ్మల్లెకా!
ముఖంబు లేద! చిక్కిపరిల గలుపకా!
మాట్లాడ కేమమ్మ! పో
మటి హాంగ్రాక్షన కొప్పిపుమైన ఈ
మ్యగంగదా చెప్పితి
తకి ఎట్లుంటె? భయమ్ము లేను చెప్పుమా,
తగ్గదే గదా భారతీ!

చారిదు క్షేత్రమల్ సరకిజప్పురంబ్
(ప్రకటింప, పాలమం
దారన చిన్నమంచి. నలుగ
పుల (గమ్మిన పెన్నెలుల్ దరిం
తేలిని చక్కనా జట రచిం
చి పసందగు దుస్తులాని కో
భారము మమ్మ కజమిక
పైనాని, రంజిల మమ్మ భారతీ!

విన్నాపి

డాక్టర్. ఎం. వి. రాయుడు.

హింయాదేశములో మలేరియా జ్వరమునకు హెతువైన పదమూరు రకాలదోమలు కలవు.

* * * *

అమెరికా నల్లనీగీలను క్యాలఫర్నియాలోని రాలు.

* * * *

తమాషపట్లు చాలా సులభముగా యితరపం ట్లకంటె విలాయువులను వాడవలసినవీల్బుకొంటవి.

* * * *

హిపకాటికమవల్ల ధంతవ్యాధులను కలు గుట్టుగ అండర్ పట్టణములో, రాయల్ దంతవై ద్యశాలలో ప్రయోగించుచున్నారు.

* * * *

పెనామా గవర్నమెంటువారు గత ౧౩౩ మలే రియా సంవత్సరమునందు మలేరియా వ్యాధిని ద్వంసము చేయుటకు యుద్ధము చేయు మన్నారు.

* * * *

పిరిక్రిక్ సెత్తకాపు వల్ల మనుష్యుల యొక్క-గుండె కదుపరిక్రమమునందు దేహపరి క్రమ చేసిన తరువాతయెట్లాగొట్టుకొనేది, కడి మూతో, ఇకరకేమలకు వివరించినారు.

* * * *

మనుదేవులోనుండు, హ్యాన్రిక్-యూకో ల్యాంగర్ హాల్ దీపమలను ఫాగములున్నవ ని పెంట్టుపెంటట ల్యాంగర్ హాల్ అనువాడు కైవ్యక్తిత్తో విద్యార్థి గానున్నప్పుడు కవిపి కేంద్ర.శ్రీ హ్యాన్రిక్-యూకో యొక్క- లోపమ్మల్ల దేహగ్రమములోఅతకోక్ష-రపంథిపించుచున్నది.

* * * *

శుభ్రముగా పెట్టని దంతములవల్ల ఆకేక దంతవ్యాధులు పంథపించి, ఆతీర్థమునకు హే తువగనుచున్నది.

* * * *

అస్ట్రేలియాలోఅవుండు మేల్ బోర్న్ పట్ట ణములో కట్టబడు పెద్దఅసుపత్రిలో రోగులం దు వాడుటకు చిన్నదానా గాని, తేక పెద్దదిగా గా ని యున్నిత్రకారాలను రేపికొనుటకు, కట్టివ్వ క్క-గోడలన్నీ యొక్క-డఅంటే అక్క-డకలిపి పెట్టుంట్టు నిర్మాణము చేయుచున్నారు.

* * * *

ఒక జపానీయవైద్యుడు యొప్పుతోనే అ రోగ్యకరులను యొక్క-యు, రోగులయొక్క-యు గుండె, ఊపిరితిత్తుల చలచిత్రములను స్వీకిని (ప్రకటింపచేయ కలిగినాడు.

* * * *

మకరధ్వజరసం

మేలిమి బంగారం, కస్తూరి, ఆంబరు, నిలువ గల్గిన భస్మములతో తయారైనది. 1 మాత్ర తేనుపిట పాలు త్రాగినచో 1 గంటలో అప్పు టికప్పుడు 70 బంగీరముల వృద్ధులకైనను పక్షం నుండు కైనను స్త్రీల పిర్యము న పట్టేటట్టు శీఘ్ర పక్షవరం అవుతేక లింగపటుత్వము విశేష కోపాలకేమునుగల్గించి 4 గంటలకాలం పిర్య పక్షవరం గానుండ అవుచేసి యెంతమంచి భార్యలుకైనను తృప్తిపిచుటకు సంతోక పొత్తా ము కల్గించుటకు గ్యారంటీ 1 కీపా 50 మా త్రల రు 10 (ప్రతి మాత్రతోనను ఒంగారము కనపించును.

నపుంసకతైలం

బాల్యములో మంచి మైథునం చేసిన, రంక రోగములు చేసిన కాల పరిపక్వతకంటె శీఘ్రిం చుటచేతను వరములు ఒలహీనత వెంటనంటకి యీ ఔషధము దివ్యామృతమ. కృష్ణులకు పై తమ యిచ్చు కలిగినప్పుడెల్ల సంతోక శక్తిని కలిగించును. 1 కీపా రు 10 వి.పి 0-8-0.

డాక్టర్ రత్నంబ్రదర్స్ మెడికల్ హాల్
252, బి. మలకపేట, హైద్రాబాదు.

ప్రకటన

బల్దా కల్లు సారాయి దుకాణముల హర్రాజ్

బల్దాయొక్క- నవుమాని సారాయి దుకాణములు మరియు కంపౌండ్లలో పుండుబడి కల్లుదుకాణముల హర్రాజుల అరంభము ది ౬ అబ్బాసా గరిర౬ ఫసలి నుండి దస్తర్ నాయిబ్ నజామత ఆబ్కారీబల్దా నారాయణ గూడెలో కాగలదు. కావున మామూలా కావలయు వారలకు దస్తరంలో విచారణ వలన వెల్లడిగా నోవరంకాగలదు. హర్రాజు యొక్క యేలాకా మరియు దుకాణము సంఖ్యలు వేరే (ప్రకటింప చేయ నైనది.

మదద్‌గార్ నాయిబ్ నాజిమ్

ఫకీరాలాల్ నారాయణ్ జీ
అత్తరు వ్యాపారులు

మల్లీకమాల్, హైద్రాబాదు

మాదగ్గ అన్నిరకముల శేత పుట్టిన అత్తరు రె జములు, అగరుతైలము, కంపమాలువు, చాన మీలు జర్ద మొదలగునవి అమ్మబడును

Run up!! Run up!!

GET YOUR LUCKYNUMBERSOON

H. S. L. C. 1937-38

AN EXHAUSTIVE GUIDE

For English Nonditailed and detviled.

Publishers:-

Venktrama & Co., 3993 Market street,
Secunderabad. Dn.

Don't loose your lucky number. Buy soon.!

1st prize. 20 th cent Chamber's Dictionary
2nd prize. P. Sankaranarayana's (Costing 6-0-0
medium English-Telugu Dictionary
Costing 3-8-0
3rd prize Captain fountainpen 14ct. gold nibfitted
No. 108 costing 2-8-0
4th prize. oxford little dictionary costing 1-4-0
5th prize An exhaustive notes given free costing 1-0-0

The lucky numbers will be published shortly Don't loose your numberpage. See carefully when you buy

Copies can be had from;-

Venktaram & Co.,
Market street,
Secunderabad.

or

From your head master or from any leading book sellers in Hyderabad and Secunderabad.

వైష్ణవ వసతిగృహము

హైద్రాబాదు చమన్ అప్జల్‌గంజలో వైష్ణవహోటలుస్థాపించి చాల కాలమునుండి నడుపుచున్న నేను నల్లగొండ (రామగిరి)లో నాస్వంతభవనమందు

నల్లగొండజిల్లా విద్యార్థుల సౌకర్యార్థమై

ఈశ్వరనామసంవత్సర శ్రావణశుక్ల లు (జనమాహమ గరిర౬ ఫసుంది నూతన వసతిగృహమును స్థాపించియున్నాను. యిందు గదులు, దీపము, భోజ నము, టిఫిన్, పేపీసిరు, మంగలి, చాకలి సౌకర్యము కలిగించియున్నాను. నివ రములకు ఈక్రిందివారిని కనుగొనవచ్చును.

కందాళ నృసింహాచార్యులు
(ప్రొప్రైటర్)
శ్రీవైష్ణవ భోజన కాఫీహోటల్, అప్జల్‌గంజ్
హైద్రాబాదు-దక్కన్.

మీబిడ్డతల్లులకు

ఆయుర్వేదభూషణ పండిత నోరి రామశాస్త్రులవారి

శ్రీ రజభక్షణి

(రక్షణి)

స్త్రీ రవర్ధని

ఇచ్చి

మీబిడ్డలను తల్లిపాలతోనే పోషింపుడు. తల్లిపాలవలన పెరిగినపిల్ల లకు లివర్ అండ్సప్లీన్- వ్యాధులురానేరవు, పిల్లలుపాలిటి కామధేనువు. త ల్లులుపాలిటి వరప్రసాధిని. తండ్రికివ్యయమత్యల్పించును.

ఆయుర్వేదనిలయం బెజవాడ.

పాటిష్టులు:- మెసర్సు కింగ్ అండుకో, కెమిస్టు, అప్జల్‌గంజ్ హైద్రాబాదు-దక్కన్. 25A. ఎస్పీలాలుపేట, సికింద్రాబాదు.

స్వతంత్రము పొందుటకు

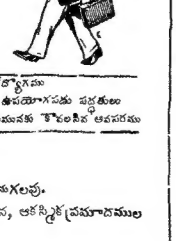

ఉద్యోగపు దాస్యమునుండియు, నిరుద్యోగపు
నివారణమునుండియు, స్వతంత్రతపొందుటకు

స్టార్ ఏజన్సీ తీసికొనుడు

1. జీతము లేక మనుచికమోసము
2. పరంపర జీతము
3. (ప్రాచి కెంటుపథంబులాదాయములు
4. శ్యాతోద్యోగము
5. అందరికి ఉపయోగపడు వస్తువులు
6. మీ జయమునకు కొలువిచ్చి అవసరము

మీ విజయ మస్థిరము

ఏలననగా:—మా పట్టాలు రద్దుకానేరవు.
అశక్త త లాభములు ప్రతి పట్టాకునుగలవు.
స్వల్పసొమ్ము హెచ్చుగ చెల్లించిన, ఆకస్మిక ప్రమాదములు
వలన లాభములుగలవు.
మానిశ్చలత్వము నిస్పంజేహము.
పాలిసీలుహాలీనాకాములో నివ్వబడును.

వివరములకు వ్రాయుడు:—

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఐ.&జి.
అష్యూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్
(మదరాసు)

డివిజనల్ అర్గనైజర్
నిజాంరాష్ట్రమునకు

బ్రాంచి: హనుమకొండ

జి. రఘునాథ్‌మల్, బ్యాంకర్

(బ్రాంచీలు:—హెడ్ ఆఫీసు: చాదర్‌ఘాట్ పబ్లిక్ లా. ఆఫీసు
పక్కన్ పట్టి " " తిరా
పికిత్రాబాదు " " రాగి

వీజట్లు. మెసర్స్-ఛామన్‌కర్ అండ్ సన్స్ ఇన్కార్పొరేటెడ్.
అమెరికా యన్కైపర్ కంపెనీకు కరస్పాండెంట్లు. వీజట్లు.

వీజస్సీలు:-లండన్, న్యూయార్క్, బాంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, ఢిల్లీ, ఆగ్రా, అహ్మ అబీషాద్, అల్లాహాబాదు, కాన్పూరు, కరాచి, మీరట్, పూనా, ఆమదాబాదు బరోడా, బెంగళూరు మొదలగునవి.

వీడకాలా:-ప్రపంచమంత ప్రతికోట సముద్రపరంచారముకై "స్టీమరు బుక్" చేయబడు ను ఇందుకు టికెట్లు మొదలగునవి కూడ బుక్కు-కొనుంచి సిద్ధ చేయ బడును.

తాత్కాలికమాగా పర్చేస్:-యూరప్, హిందూస్థానం పంచాకాళ్ళను టికెట్ పార్సల్ మొదలగువాటికికూడ వ్యవస్థ చేయబడును.

(ప్రామిసరినోట్లు:-బిటిషు గవర్నమెంటు, సైమాను గవర్నమెంటు, నిజాం గవర్నమెంటు యొక్క- (ప్రామిసరినోట్ల క్రయవిక్రయము చేయబడును.

బిలిక్‌బిల్లాయొక్క- మారకం, మరియు అన్నివిధములను బ్యాంకులయొక్క- పనిపాటలయిం మలాభకరమైన పలతో యివ్వబడును.

బంగారుపనిలు తక్కువ-వడ్డీకు గిర్వీయుంచబడును. వివరముల కాబులవారికి గాని స్వకథబడ్డగాని తెలిపికొనవచ్చును

వేచియుండుడు! వేచియుండుడు!!

ఫిలిం 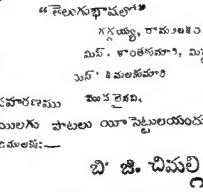 రికార్డులు

హచ్చిస్సువారి అమోఘమైన రికార్డులు

"తెలుగుభాషలో"

కృష్ణలీలలు — గన్నయ్య, రామబాబు, మాస్టర్ కాశీశ్వరరావు
మాయాబజారు — మిస్. శాంతకుమారి, మిస్టర్ ఎ.పి. లక్ష్మణస్వామి
కనకతార — మిస్ కె. కమలకుమారి
(శ్రావణి వస్త్రావతరణము — మొదలగునవి.
మనోరంజకములగు పాటలు యీ సెట్టులయందున్నవి.

వివరములకు:—

బి. జి. చిమల్లి
జాలకాగు, హైద్రాబాదు దక్కన్.

వైద్యరత్న డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

బెజవాడ

వీరి ఔషధములును గ్రంథములును
ఆంధ్రదేశమునందు అతిప్రసిద్ధములు

కావలసినవారు పైవారికి పెంటనే వ్రాయవలెను.
పెద్దకోట్లాగు ఉచితము.

ఆరోగ్యము — వైద్యము

ఆహారము

డా. పి. బి. ఆచార్య

కటుద్రవ్యములు

అధికమైన అగ్నివాయువుల పురోభివృద్ధినవలన కటుద్రవ్యము ముఖ్యమైనవుంటుంది. కటుద్రవ్యము నందు పేర్కొనిన జాలరకము దొరకిన్నప్పుడు ఉద్వేగము కలిగి కోపము కుక్షి పిత్తము నిగ్రహించును. మాటలందుండి జాఠరకలిగించును. కంఠరోగము మాంద్యము కోపి అకుసీన్యాధులను పోగొట్టును! క్రమముగ నిండియేయుండును. అగ్నిదీప్తిపరుచుటకు క్షీణమగు మెదడు పిత్తమును వృద్ధిచేయును క్షీణముగ శ్రేష్ఠమగును. మేధస్సును కరగించి స్థూలత్వమును తగ్గించును. క్రిమిహరము. చర్మవ్యాధులయందు హితము అధికముగ సేవించుటచేతనో శుక్రజాతము జాఠరము మూర్ఛ జాఠరము, కంపము, రోగాలు మొదలైనవి కలుగును.

కషాయద్రవ్యములు

పృథివి జాలయుధూపకముల అధిక్యతచేత కషాయద్రవ్యము జనించును. కషాయరసము పదార్థము సేవించినవెంటనే మరి మరి రసమగల పదార్థమును తిన్నను ఇతరములందరికి తెలియదు. రక్తస్తంభన చేయును. క్రిమిలు మార్చును. మలము గట్టిపరచును. కఠినమగుచుండి ప్రోతపట్టులను బంధించును. చర్మమునకు కొంచించును. కఫ పిత్తములను హరించును. జాఠరము వృద్ధిచేయును. అధికసేవనవలన హృద్రోగము శుక్రక్షయము చిక్కి-పోవుట నష్టి మలబంధము మొదలైనవి కలుగును.

రసములకును త్రిదోషములకు గల సంబంధము

శరీరముయొక్క ఆరోగ్య జాఠర్యగుణముల క్షీణత్రయమును త్రిదోషములకు సీపత్రయమునకును గల సంబంధమునకాక విపరముగ చెప్పుబడినది. ఎట్లన—? మధురము, ఆమ్లము, లవణము అను రసములు జాఠరమును హరించి కఫమును కలుగజేయును. తిక్తము కటువు కషాయములు కఫమునుపోగొట్టి జాఠరమును వృద్ధిచేయును. కషాయరసము పిత్తమును హరించును. ఆమ్ల లవణకటు రసములు పిత్తవృద్ధి చేయును.

రసములకును ఋతువులకును గల సంబంధము

మధురరసము హేమంత ఋతువులందును అవతరసము శిశిరఋతువునను ఆమ్లరసము వర్షఋతువునందును, కటురసము గ్రీష్మఋతువునందు తిక్తరసము శరదృతువునందును కషాయరసము వసంతఋతువునందును వృద్ధిపొందుచు శక్తివంతమగుచుండును.

గుణములు

గుణములు ఇరువది. ప్రతిక్షణమునను ఇవి పది గుణములలో పీడకృ-గుణమైనను తిక్షుక్ష ఉండితీరును. అగుచాయి చెప్పెదనా?
1. గురు— 2. లఘు 3 స్నిగ్ధ— 4. రూక్ష 5. శీత— 6. మంద 7. స్థిర — 8. చర 9. పిచ్ఛిల— 10. విశద 11. శ్లక్ష్ణ— 12. ఉష్ణ (13. మృదు— 14. కఠిన 15. సూక్ష్మ— 16. స్థూల 17. ద్రవ— 18. శుష్క— 19. శ్లక్ష్ణ— 20. కఠిన ఇట్టి ఈ గుణములు . . . . కుండలీకరణమన చెప్పబడిన రెండు పరస్పర విరుద్ధగుణములు.

త్రిదోషములకును గుణములకును గల సంబంధములు

వాత ప్రకోప సమయమున శీతలము, లఘుత్వము, రూక్షత్వము, ఖరిత్వము, మొదలగు గుణములు కలుగును పిత్తప్రకోప సమయమున ఉష్ణము, క్లేదము జుగుప్సము మొదలగునవి కలుగును. కఫప్రకోపమున గురుత్వము, స్థిరత్వము, స్నిగ్ధత్వము, శీతలము మొదలగు గుణములు కలుగును.

వీర్యము

వీర్యము రెండువిధములు 1. ఉష్ణవీర్యము 2. శీతవీర్యము. ప్రతిపదార్థమును నేడోయొక వీర్యమందుండును. అవి గ్రహణమునకు శరీరమునకు వేడిగలిగించునదిగానూ చలువగలిగించునదిగానూ యుండితీరును.

వీర్య విపాకోప సంబంధము

సాధారణముగా ఉష్ణవీర్యమునకు ద్రవ్యములు వాతకఫములను పోగొట్టి పిత్తమును వృద్ధి చేయును శీతవీర్యమునకు ద్రవ్యములు పిత్తమును తగ్గించి వాతకఫములను వృద్ధి చేయును.

రసవీర్యములకునుగల సంబంధము

ఆమ్ల లవణకటు రసములందుగల పదార్థములు ఉష్ణవీర్యమునకు నిచ్చి, తిక్తకషాయ మధురరసములు గల పదార్థములు శీతవీర్యము కలిగియుండును.

విపాకము

విపాకమనగా మనము తిన్న యాహారము జీర్ణమయినతరువాత చెందుమార్పు అని చెప్పవచ్చును. అట్టివిపాకము 3 మాదిరిదనుటలు.

1. మధురవిపాకము 2. ఆమ్లవిపాకము 3. కటువిపాకము.

మధుర జఠరసమయంలోగల పదార్థములు తిన్నచో మధురవిపాకమును. ఆమ్లరసములుగల పదార్థములు తినినచో ఆమ్లవిపాకముగను కటువు తిక్త కషాయ రసములుగల పదార్థము తినిచో కటువిపాకమునగను మారును. ఇట్టి విపాకము అనగా జీర్ణమయినతరువాత చెందుమార్పు మూడువిధములుగ వర్ణింపబడినది.

ప్రభావము

ప్రభావమనగా మనదేహమందున యాహారము శీఘ్రవిధియొక్క మహత్తరమగు శక్తి అని చెప్పవచ్చును. ఈ ప్రభావమువలన కిడ్నీలు మొదలగు యొక్క రసగుణ వీర్య విపాకాదులకును పిత్తమయిన సంబంధము లేకపోయినను. వాటి వ మనదంతటి ప్రభావమందే నక్కరలేదు. ఇట్టి అతిశక్తిగల ప్రభావమునకు ఈప్రభావమను శేషలు ద్రవ్యములు-ఇట్టివియేయుండును. రసగుణ వీర్య విపాకములు సమానముగనూ కలిగి ఉండు పట్టుపురుగుయొక్క యు కొర్యము లేక ప్రభావము భిన్నభిన్నములుగా నుండవచ్చును. అతగా ఒక కుక్కయొక్క కొర్యమును రండిడవచ్చును పక్క యొక్క కొర్యమును చేయవచ్చును ఇట్టి స్వకరత్వ శక్తికి ప్రభావమనిపేరు.

ఈప్రభావమగ మనకు తెలు ప్రతియాహారము యొక్క యు మంచిచెడ్డలు విమర్శించుచూని జాగ్రత్తగా నున్నచో ఆరోగ్యమందుండును, అప్పుడే శరీరములనుకరి ఫాకుపుష్టికరి పరిగ్రహించుచు అట్లు విపరీతమగను అమితముగను తినుచుండెడివో ఆరోగ్యమును కిడ్నీలు మరణమును కలుగజేయును. కనుక పదార్థములు ఆరోగ్యశిలావలంబన ఆహార విధియందున మంచి ప్రభావమును కలిగియుండు. ఔషధరిత్యాలు కొన్ని తోడి ఆహారవిధిత్వేషభావమని తలచి త్రిదోషములను కాపాడగలంగనుటకు పాచకాశము లేర్పరచును. కనుక ఆహారము ఆరోగ్యమునకు ఒక ముఖ్యపాదము.

ఆర్యసమాజపు ముఖ్యోద్దేశము

నేటినమాజికులమగు దేశము సకు లాభదాయ!
లేకపోయిన దిగూడనున్నదా!
[బ్రహ్మధర్మశిలాలు]

కాలమునను అనుసరించి జేకున్నను, తాను కాలమును అనుసరించి పరిస్థితులయందున వాటికోట్టి పామాన్యముగా సర్వజనక్షుశ్రేయోకాని ప్రమత్తఆర్యసమాజీకులు మాత్రము, తరుచేతగా మన్నను కాలమునే తన్న నుపరించుచుటలో జేయుచుటకును, మతియు ఇతరులూ వారి మఖ్యోద్దేశమని ఎంతోదేంచుచూగా గాన్నుగాన్నుగ నుగ్గుపడుచూ అగాధైనారు. కాలమును మార్చి తన్నుతరించుచుటలో జేయుచుటయిను, కేవలాలుమయొక్క నవరుగుణములు హృదయమునుం మార్చుటలేదు. ఆ ప్రకారమే కాలమతన్నుతరించుచున్నదని యనవచ్చును.

బాల్యమునందే బద్ధమైప్రకృతులు బంధనము ప్రాంరంభమైని, పారదేశపైన సంపారమునకు తుచ్ఛమగాలంబంధి, యోగుల సత్యాంగత్యమునే యోగాభ్యాస, ప్రాణాయామాది విధులయందు ఆసక్తి, అలంపత బ్రహ్మచర్యమను సత్యి వర్జాశ్రమధర్మములను పక్కగా కాపాడెట్టు బాల్య విధిత్యుత్తమ పాలిటిశైవమైన, కనుక నీకిదివ మను మీరాంగ్రహిన్న జాతిస్థితిలోనుటకు కాలామాల సమాధానము విధమునగాడ తుజాంచి, కాలమును తన్నుతరించుటలో జేసినది ప్రేమ హాయిని ప్యాపిమదయానంద సరస్వతిదక్కా యన్న రెట్టయిన ఇవుడుగానరారు.

ఆర్యసమాజపు ముఖ్యనియమములు

(౧) స్త్రీపురుషుల కనిచ్చు, (౧౬—౨౦) సంవత్సరములు పర్యంతరము బ్రహ్మచర్యమునిట్టి వైదిక రీతి నిర్వర్తన్నుచుటకు, ఆ కోలుపైని పనిచేయు, సమస్త ప్రాణులను, తనవలె నేలాగుటకు తి సమస్యులందరు ఒకరికొకరొకరుగా మత భేదము లెందుకో, మాత్మ, పిత్త మతియు ప్రాతృభావము నేర్పుటకుటకు. క ప్రకరమగుడు సంధ్యాగ్ని హోత్రములు మొదలగు పంచమహాయజ్ఞములు ప్రతిదినత్యక్షక్రమాచరించుట. ౫ తమనకు సంతానమగు సుకేశ,గుణంబంధి యు వానస్థయందే వైద విధిపంచబిడికిరి ౧౬,౨౫ వర్షముగుడుపులు పరిగ నిచ్చు వివాహము చేయుట మొదలగునవి ఆర్యసమాజపు యొక్క ముఖ్యాంగములు. కాని వర్తమానకాలంలో ఈ ముఖ్యమగా ఆర్యసమాజము కొర్యక్షిణ్ణ, పనిసరులు మతియు ప్రభావాలకు మొదలగునాటి ఒకానొకరూపముగా కాన్నియా ధర్మసంబంధమైన ఉపన్యాసము లాలాంగరుచు అంతేరంగమున తి మనకు గృహములలో వైదికధర్మమునకు విరుద్ధము గా కేమేమిటి కర్మలాచరించు మన్నాలో గమనించి ప్రస్తుత ఆర్యసమాజ రూపిణాదిక నిజత వాదగట్టు చేయుచున్నది. దేశదేశపంచ మనకే యున్నగమన్నుని దేటపడగలను. బాల్యవివాహములు దేశమునకు నిన్నమగు, స్త్రీమనకు సమ్మతిమ. పామమనకు కేటుకుపోగా, ఇట్టివివాహములు కలకనే మన భారతదేశము పాపభాండమన్నట్లు క్రాంతి జీలించును చేటికి ౫ కోట్ల విధవలు కన్నీరు మున్నీరుగాడేయుచు. ఎట్టికోడగంట్లు పాలనుచున్నారో యోచించుచూ ఇని ప్రతి ఆర్యసమాజీకులు యనను కొనియుండుకొంటకు నియమించబడిన కార్యవిధానాకనుక్కుగ్రే విధానము ఏవస్తువుకేలో తెల్యని తనుకు బాలబాలికలకు వాల్యమునందే వివాహములు జేయుచు, జేయించుచు. సరళుల్యము అగానయు ధర్మమును నష్టముజేయుచున్నారు. పనుయాగనుకూలమగ కార్తికోత్సవము అందు మాత్రము మతభేదము ఎందిమాత్రము లేదని పచ్చినవారందరిని ఏకసంస్థగా భాజనుచేయించు చెందుకొని జాగిమంత్రులు కొందరుకనుకుమాత్రము పక్కగోకక రాయిగట్టిపడి చిక్కగ యనుకా యనపటుల పక్షభేదమనుచేయరు. ఎందకనో ఇతర మతస్థులను శుద్ధిజేసి వారికిని వివాహములు జేయుచు కొనుకొని తమవంశాన మకు మాత్రము చెనుకటి సుమనమ్మతీకులనను కూరించి జేసివివాహములు జేసెదరు. ఎక్కడ ఏమిటిక్కడ—లేనాకి ఎందుమాత్రము తత్రేశాన ముచేదని వివాహము కొరకు పథనులు మరో సమ్మతిమ మాటుమరుపెట్టుదరు కాని వాను మాత్రము పక్కర్యులుగాడరియు వారిన బాలబాలికలను పక్షపాతము లెంచక యిచ్చుటకెచ్చుట లేదు. కారణగ జేయుటలేదనే ఎందుకో ఆర్య సమాజీకులు కనుకను చుట్టుపుటలు బంధువులనే తి తీవ్రాటులబయటయోగాక, యిచ్చుకొనుట, పుచ్చుకొనుటమనగా మారుమనుచు ఉట్టికరదక్కన్న ధర్మమంటదక్క శ్రోతనుకనిక మన్యవర్తులాదు మన్నారు. కనుక ఆర్యసమాజము కొర్యక్షణ్ణలు యాత్రకెనుకకు శ్రద్ధదహిందుధర్మాత్మపారమునకే పట్టుటలు చేయుచు చేయుచును దేశమునకు కిరుచుటకు ప్రయత్నించుటమేలు.

క్షయ ఉబ్బసందగ్గు

శ్వాస, ఆయాసం దగ్గు, పిల్లి కూతలు, శ్లేష్మంపడుట. ఆకలిలేకపోవుట. నిద్ర పట్టకుండుట వగైరా 3 రోజులలో గుణం యాపజేసి మిరాక్యులు మందరా యిచ్చుటకు గ్యారంటీ 1కి రూ 10

డాక్టర్ రత్నం (బదర్సు- మెడికల్ హాల్ ౨౫౬ బి. మలక పేట- హైదరాబాదు.

బలపురాతి సున్నము

యొక్క ప్రత్యాలి దాని మంచితనమనే అద్దములో గాననగును.

బలపురాతి సున్నముచే చేయబడినకప్పు తక్కువలోతక్కువ నూటికి ౩౦పంతులు చౌకపడును.

గుట్టితనము మరియు కట్టడపు సౌకర్యములలో నూరురెట్లుమెక్కువ.

మా గోదాములో చూచి పరీక్షించుకొనవచ్చును.

1 కప్పుమీద నీళ్ళు నిలిపి చూడండు. 2 బరువుపేళ్ళ చూడండు.

హైదరాబాదు మార్బుల్ వర్క్సు

హైదరాబాదు-దక్కన్.

THE

Great Social Life & General

Assurance Limited.

Head Office
JALGAON (E K)

Branch Office
BOMBAY FORT

Offers insurance on up-to-date lines with novel schemes

Coin-Controlled-Clock

for daily premiums

Wanted Agents on Salary Basis

Special Agents
TAIKISHAN SHANKARLAL & Co,
Begum Bazar, Hyderabad

Head office
or
Organiser
Bombay Gujarat Lodge,
Sultan Bazaar, Hyderabad Dn.

కండ్లకుండి విస్తారముగా నీళ్ళకాయలు, పుళులు, మందమైనకనుబెట్టులు, పర్దాలు,వగైరాలు గ్యారంటీగా బాగుచేయబడును. తిరిగి మరోదనములు వ్యాయి పెట్టగలకు అవసరములు లేకుండా అవసరమున్న చేయబడును.

డాక్టర్. ఎం. వెంకటపతిరాజు యం పేత్రవైద్యవిధానులు,కాకలుచెట్టు బజారు మార్కెటుబిధి సికింద్రాబాదు.

Dr. M. V. Naidu L.C.P S M.B
O. S, The modern eye clinic,
Second chetmy Bazaar
Secunderabad

శీఘ్రతభీమాచేయుటకు అన్నిటికంటె

ఇదేసుదినము

ఫీమాగేయుటకు

అమూల్యమైన కలపేసి

హిందూస్థాన్ కోఆపరేటివ్

కలపేసి లిమిటెడ్.

సెంట్రల్ బ్యాంకు బిల్డింగు
పాలకాగూడ్సు,
హైదరాబాదు-దక్కన్
Baba Aco

పొట్లు యొక్క-పట్లుగా బాలపాపలయొక్క యు ఒకవాటికొంకొక వాటికి అభివృద్ధిపరచుకొనుటకు ఆరోగ్యమగాలి ఆరోగ్యమగాలి.

కాని నేటి బాలబాలికలు చాలమంది పాపము మొకటు ఆరోగ్యముతోకేళకలలాడుతూవుండి, పరాధీనా ముగులో బిగకాలి పోకడము మనము చూసుచున్నాము.

ఇది యుక్తర్ శ్రీమోదవర వ్యాధి అనుగుణ, కాస్తు పొందినట్టుల్లలో, కడుపు "ప్రధానా" పై, కనుల పచ్చబడి మలబద్ధకాన్నుడి యనయాతకకు లోను చేసుకుంటి బాధ్యము. దానికి

బాలబాస్కర

ఒకటే కరిగొడ ప్రయోగము. పసి పిల్లల ఆరోగ్యమునకు బాలభాస్కర సంజీవి వంటిది. బాలభాస్కర అన్ని మందులు పొట్టులలోకను కొనుగు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

మదరాసు.

దొరకుతున్నవి
కింగ్ అండుకో
హైదరాబాదు, దక్కన్
రాష్ట్రస్టోర్సు
లక్కిరాజా బాదు.

డోంగ్రే గారి

బాలామృతము

బలహీనమైన
బిడ్డలకు
పుష్టియును
బలమును
నిచ్చును.

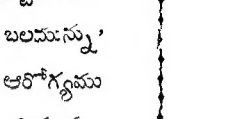

సుప్రసిద్ధ లోకాయుర్వేద కస్తూరి మాత్రలు
అలబు,జ్వరము, దగ్గుబైగాలకు చాల ఉపయోగము. వీటిధర రూ-౮-౦.
శ్రీతారాసింగ్ ఔషధాలయం
మైసూరు
ఎంబెల్లు-కన్నాలాలు జాతా ఆనాతీతత్తు వ్యాపారము
హైదరాబాదు దక్కన్.

వధువుకావలెను

౨౩ సంవత్సరములు వయస్సుగలిగి భూ వసతియు, స్వతంత్రజీవనమునగల అరువేల నిమిగి బ్రాహ్మణులకు, బ్రాహ్మణులలో మేళాలకు చెందినను, వితంతువైనను, ౧౩ నుండి ౨౦ సంవత్సరములు వయస్సుకు లోబడిన వధువు కావలెను. ఉత్తరములు రహస్యముగా యుంచబడును.

నిరసము
మేనేకరు
గోలకొండపత్రిక
హైదరాబాదు

లకోటాప్రశ్నలు

మీనాక్షీగారి జరులోని అయిదుప్రశ్నలకు జేవిమహిమనే ఫలితములు(వాసిమీనాక్షీకరుసహాయంపులకు రు 1-8-0 నంత త్సరఫలంకు నెలవారీ రు 1-12-0 భృగునాడీ ప్రకారం జాతకంవ్రాసి పంపుటకురు3-8-0. శ్రీసరస్వతీజ్యోతిషాలయం
పేరూరి పాకేశంశర్మ.
దేవాలయంపిధి, కాకినాడ

ప్రసిద్ధిజెందిన సిగరేట్లు

1 గోలకొండ 2. దక్కన్‌ఫ్లాగ్ 3. చార్‌ఖుందిల్

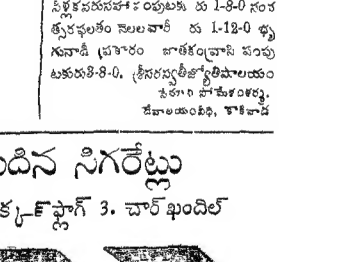

హైద్రాబాదుదక్కన్‌సిగరేటుఫ్యాక్టరి(హైదరాబాదు దక్కన్)

తీరికలో ధనమార్జింపుడు

హెచ్చిరిదాదు పూలు నగిషీపని నేర్చుకొనుడు.
రసములు రసములు.
శ్రీ లక్ష్మీ ప్రత్యేకపీర్వాట్లు
శ్రీమతి యం. పి. సి. ఫ్రాన్సిజ్
పాతబాబాయి కీ,
గోలకొండ, హైద్రాబాదు-దక్కన్.

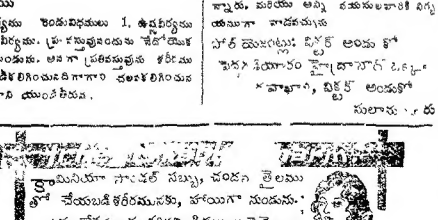

క్రామినియా సాండల్ సబ్బు చందన తైలముతో చేయబడి శరీరమునకు, హాయిగా నుండును.
ఉష్ణ దేశములకు తగినది. 3 సబ్బుల పెట్టె 0-14-0 పోస్టేజి ఎక్స్ట్రా. సాండిల్ సబ్బు. 0-1-0

Kaminia SANDAL SOAP

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు & కెమికల్ కంపెనీ
బొంబాయి

The only Leading National Bi-weekly of the whole Andhra Desa

GOLKONDA PATRIKA

is

The best medium

for

all traders and dealers

Advertise at once

GOLKONDA PATRIKA

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA PATRIKA

is

The only popular voice

of

7,000,000 Andhras

of

THE NIZAM'S DOMINIONS

Voume 12 | HYDERABAD -DECCAN | Thursday 2 September 1937 | Number 33

వెడరేషనుఎప్పుడువచ్చును?

భారతశాసనసభలో ప్రశ్నలు

రైల్వేఛార్జీలకు పైకిందిహద్దు తీర్చరనుటకు ఇండియాప్రభుత్వమున కధికారములు

న్యూఢిల్లీ ఆగస్టు ౨౫ న సభ్యత్వమును వదలు ప్రభుత్వ రమణతో సహకరించు, అందుమూలముగా వారి ఆశ నెరవేర్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము తగినట్లు ప్రశ్నలు ఎక్కువగా అడుగబడెను. బాలకృష్ణమేనన్ గారి ప్రశ్నకు సమాధానములు చెప్పు, ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు ఫైనాన్సు మెంబరు ఆర్థికశాఖ నిర్వహణకు బాధ్యతవహించి, తిరిగి జారీలకు బాధ్యతవహించి లేదని సమాధానమిచ్చెను. అయితే ఆ పైకిలను నిగళకము, కాలంపరిమితులు అండమానులనోటిఫికేషన్లలో జారీగానే సమర్పించి ఇంటర్వ్యూ పైకి సమాధానము చెప్పుచూ నుండెను.

వెడరేషను

ఫెడరేషను ఎప్పుడుప్రారంభమగునని ఒకరు మరొక సభ్యులు ప్రశ్నించగా "అది జ్యోతిష్యమునకే తెలియవలెనని, పంజాబ్ అధికారులలో ఇండియాప్రభుత్వమువారు కొంత భారతీయులను సంగతిక్రమ మరి బిలమును గాని ఫెడరేషనుకూర్చుట తెలుపబడలేదు. ఆరాయబారులు సభలనుసరించుట శ్రద్ధగా గ్రహిస్తున్న సభ్యులు వారు మాకు బాధ్యత, ఇంగ్లీషుప్రశ్న ఇంగ్లాండు ఇండియా దేశములమధ్య జరుగు వ్యాపారము విషయమై ఒడంబడిక కుదుర్చుటకు ఇరువురు జరుగుచున్న రాయబారులు మనకిచ్చిన తర్వాత కానీ సభలవారితో ఆలోచించిన ఒడంబడికలు సంతకములు చేయుచు మాటయిచ్చుటకు జారీ బ్యాంకుంగ్రహ సభ్యులు సర్ మంజూర్ అహమద్ గారికి ఏమి చెప్పుటకును తోచకపోగా అన్యమతము ఆలోచించి సమాధానమిచ్చుట కు వ్యవధినిగోరెను.

జాంజిబారు భారతీయులసమస్య

తర్వాత జేటిశాస్త్రప్రకుమరుంను సమస్యలను విషయము జాంజిబారులో భారతీయులనుగూర్చి క్రమము జాంజిబారు అవగమము తోటలు యజమానులలో చాలామంది యూరోపియన్ లు ఎక్కువగా ఎసమతి జ్ఞానాపాదు మధ్యలో నాలుగు గ్రామం పెండ్లనుండి భారతీయులు జాంజిబారు జాంజిబారు అనుకూలమైన [illegible] కుటుంబములు [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పంపకపోవడ [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాంజిబారు భారతీయులకు [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాంజిబారు భారతీయులకు పరిపాలన రక్షణకొలుపగలేదు, ఇప్పుడు ఇంగ్లాండు మరి ఎండ్లదరకు కూడ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాంజిబారు భారతీయులు తేమ విషయమై ఉపేక్షకోలుకుండి, ఇప్పుడుజాంజిబారు ప్రభుత్వమువారికుండి పాంచబడిన పౌరసత్వము అనుకూల అమలులోనుండుటకు శ్రద్ధదీసారు వ్రాయ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు లోపలివారిని ఎక్కువ ఏమియు చేయజాలక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ వ్యవహారము రక్షణకై చేసిన ప్రయత్నము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేయవలసినది అనుకు ఆమందిరికొరకు, కాని తమజాతీయుల తేమ దుమక్క వస్తుల కలంకకుండ చూడవలసిన మా ప్రశ్న కోరకున్నది.

ఈ సమస్య విషయములో ఒకటి బ్రిటిషు ప్రభుత్వంలోని ఇండియా సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ గారు జాంజిబారు భారతీయుల పక్షము వహించుచుండ, కలోనియల్ ఆఫీసువారు జంగంబారు పక్షము వహించుచుండుటకు కాంగ్రెసు పక్షీయులు మనుష్యుల కష్టములోయున్న, ఇట్టి కొరకుటకు మాకు బలమునకు మహాముగా నున్న క్షితిలో బాబ్జా (ఇండియాలోనుండు పక్షము) జాంజిబారు ప్రభుత్వ నిర్ణయము బ్రిటిషు మంత్రి లార్డ్ లయిన్ రాయబారులు భారతీయులకు వస్త్ర పరచుటకు ఉత్తేజంపడినదనుకొని అడిగి, ప్రభుత్వప్రతిమన పరి ఇగతీర్చుప్రయాసగాను అట్టి పెంకోణాలకు కేవలం చెప్పుకోలేకనా, కాని తమపక్షమునకోటి ప్రభుత్వ పక్షమున ఓటుకోసము, అందుకు కాంగ్రెసు తీర్మానము పిడి (ప్రభుత్వ మునకు వాయిదాయిచ్చుట. ఈ నిర్ణయము ప్రకారము జాంజిబారు భారతీయుల వాళ్ళ పౌరులుగా [illegible] కాంగ్రెసు తీర్మానము [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఉపయోగించి యుండి [illegible]

[illegible] ప్రభుత్వమువారు

[illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఇండియా